

Utvecklingsplan Centrums förskoleenhet 2020/2021

Familjeförvaltningens prioriterade områden

Positivt beteendestöd (PBS)
Undervisningens kvalitet

Enhetens prioriterade område

Värdegrund
Lek och skapande - vägen till språket
Undervisningens kvalitet

Barnen i Centrum

Barnen är aktiva aktörer som möts, leker och lär tillsammans där de får utforska sin närmiljö såväl som sin omvärld.

Barnen möter medforskande pedagoger som aktivt tar tillvara på vardagens upplevelser och gör dessa till ett lärande genom ett medvetet förhållningssätt och ett rikt språk.

Barnen ges goda förutsättningar att utveckla sina egna lika rättigheter, möjligheter och få förståelse för andra människors olikheter.

Lärmiljöer skapas där den undervisande leken förbryllar, roar och utmanar barnen i sitt lärande.

Barnen ska ges förutsättningar att utveckla sin förmåga, att förstå och hantera digitala medier samt förhålla sig till vad digitalisering innebär

Utvecklingsområde - Värdegrund

Målområde med start: augusti 2020,
Nedslag 2 - **Normer, värden och inflytande** november 2020,
BRUK 2

Bakgrund och nuläge:

Värdegrund är grundläggande i förskolans uppdrag med tydlig inriktning i Lpfö 18, kap 1. Förskolans utbildning ska ge barnen stimulans och utmaning när det gäller omsorg, utveckling och lärande. Förskolans utbildning ska spegla de värden och rättigheter som uttrycks i Barnkonventionen, utbildningen ska planeras utifrån vad som bedöms vara barnets bästa och att barn har rätt till delaktighet och inflytande samt ge barnen en kännedom om sina rättigheter (LpFö 18).

Jonas Aspelin hänvisar till Nodding (2013) och nämner begrepp som pedagogisk omsorg och menar att förskolan ska stötta barnet att utveckla relationer. Samt för att om förskolans utbildningen ska vara etisk försvarbar måste barnen uppleva att de vuxna bryr sig om hela barnet och inte enbart vad det presterar eller lär sig. Barn behöver känna att de blir sedda, bekräftade och att de får ett bejakande svar på frågan: "Bryr du dig om mig?"

Det är av stor vikt att man som pedagog granskar sitt arbetssätt och förhållningssätt när man arbetar med grundläggande värden. Diskussioner kring barnsyn/människosyn sker regelbundet i olika mötesforum.

Den organisatoriska strukturen för värdegrundsarbetet inom enheten sker via Plan mot diskriminering, Barnhälsoplan, tema, pedagogisk planering, projekt, pedagogisk dokumentation och av pedagogerna fram diskuterat förhållningssätt i mötet med barnen. Inom enheten finns en arbetsgrupp Värdegrundsgrupp, med uppdrag att samordna input från olika centrala projekt, politiska beslut och organisera dessa med enhetens arbetsområden samt vilka metoder som för barngruppen är aktuella.

Enheten påbörjade arbetet med implementering av Barnkonventionen i verksamheten under 2019/2020. Detta arbete kommer att fortsätta under kommande läsår. Litteratur (delar av) och artiklar som omsätts i praktiken är "Lekande rätt" av Fanny Davidsson och UNICEFS hemsida. "De tio kompisböckerna" av Linda Palm är ett aktivt värdegrundsmaterial med gott resultat i barnens utveckling kring normer och värden. Barnen visar ett stort intresse för böckerna med tillhörande handdockorna Kanin och Igelkott, teater samt dialoger kring deras rättigheter och bemötande mot varandra. Barnens intresse ger förutsättningar att arbeta vidare med implementeringen av barnkonventionen och därmed målen i förskolans styrdokument.

Under hösten 2020 kommer ett antal pedagoger från båda förskolorna att gå en utbildning i "Mindfulness i förskolan". Arbetet i barngrupperna kommer även att starta parallellt med utbildningstillfällena. Mindfulness handlar om bland annat om att kunna rikta sin uppmärksamhet på vad som sker i stunden, vänlighet och medkänsla. Katarina Laundry, doktorand på Sahlgrenska akademien och psykolog, har forskat på hur mindfulness i skolan påverkar barnen. Studien visade att barnen relaterar till kompisar på ett vänligare sätt och att deras förmåga att koncentrera och fokusera ökade. Andra forskare som studerat effekter av mindfulness i skolan är Terjestam, Bengtsson och Jansson (2016) och deras studie visade på ökad självreglering hos barnen, högre känsla av välbefinnande och bättre kompisrelationer.

Utmaningar som pedagogerna möter i verksamheten är bland annat vårdnadshavares

delaktighet. Detta skiljer sig mellan olika vårdnadshavare men kan till exempel vara; tidsprioritering, varierande engagemang, språkförmåga - så väl det talade som det skrivna språket och även vårdnadshavares egna mående spelar en roll. Utvecklingen i samhället har ökat kraven att anpassa förskolans verksamhet för enskilda barn så den blir begriplig och hanterbar för barnet samt att barn möts med ett lågaffektivt bemötande.

Nationellt mål:

2.1 NORMER OCH VÄRDEN

- respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna

Målkriterier:

Utveckling pågår när varje barn utvecklar sin förmåga att

- när barnen får kännedom och kan relatera till sina rättigheter utifrån Barnkonventionen
- uttrycka sin åsikt eller tanke
- känna igen olika känslor, synliggöra sina egna och kompisarnas känslor
- förstå sin del i samarbete och samspela med andra barn och vuxna

Planering av utvecklingsområdet:

Enheten ska fortsätta det påbörjade arbetet med implementering av Barnkonventionen och "Rättighetsträdet". Genom detta arbete får barnen ta del sina rättigheter. Pedagogerna ska fortsätta att använda lek, skapande och drama med bildstöd och TAKK för att ge barnen förutsättningar att bli delaktiga i arbetet med Barnkonventionen. Beprövad erfarenhet visar att relationsbyggande, tydliga rutiner, upprepning, återkoppling och uppföljning ger barnet en trygghet och förutsättning att barnet ska prova och tillgodogöra sig nya utmaningar.

Förutsättningar för att lyckas med utvecklingsarbetet:

Strukturerad organisation med utvecklingsgrupp, reflektionsmöte inom arbetslagen med tydlig dagordning, användning av pedagogisk planering vidare till pedagogisk dokumentation. Kompetensutvecklande enhetsmöten. Dialoger med beslut om satsningar i utvecklingsgrupp, värdegrundsgrupp och IT-möten som bidrar till kollektivt lärande. Närvarande personal (hela arbetslaget) och ordinarie pedagoger som kan driva och genomföra det planerade arbetet. Ekonomiska förutsättningar.

Utvärdering:

Genom pedagogisk dokumentation, lärloggsinlägg på UNIKUM, observationer, resultat och analys av trygghetsvandringen och trivselenkäten. Enhetens egna nedslag (uppföljning av utvecklingsområdet, se att vi är på rätt väg) samt de centrala nedslagen.

Aktivitet:	Förväntad effekt:	Tidsplan:	Ansvarig eller vem som ska utföra aktiviteten:
Barnkonventionen	Att barnen får kännedom och kan relatera till sina rättigheter.	2020/21	Förskolläraren, arbetslaget och rektor
Mindfulness	Att barnens koncentration och fokus på här och nu ökar.	2020/21	Rektor, Handledare för utbildning, förskollärare och arbetslaget
Införa bildstöd i de olika lärmiljöerna samt dagschema på samtliga hemvister.	Att barnen känner sig trygga, kan kommunicera och förstå sin dag på förskolan.	2020/21	Förskollärare, arbetslag, specialpedagog och rektor

Utvecklingsområde - Lek och skapande - vägen till språket

Målområde med start: augusti 2020

Nedslag 4 - **Kunskap, utveckling och lärande**, april 2021

BRUK 3

Bakgrund och nuläge:

Lpfö 18 har förstärkt förskolans uppdrag kring leken som en arbetsmetod då den är grunden för utveckling, lärande och välbefinnande.

Även kommunikation och skapande har förtydligats i den reviderade läroplanen. Språk och skapande är sammanbundna med varandra.

Skapa och kommunicera med hjälp av olika uttrycksformer som bild, sång och musik, drama, rytmik, dans och rörelse främjas barnets utveckling och lärande. Vygotskij menade, att barn lär i ett kommunikativt samspel med andra människor och läroplanen har sin pedagogiska grundsyn i hans teorier. Vårt arbetssätt och betraktelsen på det kompetenta barnet, där lärande sker i samspel med andra kan kopplas till den sociokulturella psykologin enligt Vygotskij. Detta bygger Leif Strandberg vidare på med sitt enkla uttryck "fiffig kompis".

Enheten kommer därför att fortsätta arbeta för att det är i mötet lärandet sker - relationell pedagogik och fortsätta arbeta med relationellt lärande i mötet med individen och gruppen. Aspelin och Persson skriver om detta i boken "Om relationell pedagogik (2013)". Målområdet "Utforskande lärande lek" som förskolorna arbetade med under läsåret 19/20 har utvecklats vidare med inriktning på språk inför kommande läsår: "Lek och skapande - vägen till språket".

Utifrån analys kommer TAKK-tecken, bildstöd, grupperingar i mindre barngrupper, föränderliga lärmiljöer utomhus och inomhus vara en del av organisationen och innehåll av vad barnen fortsättningsvis erbjuds på våra förskolor.

I analysen framkommer även att barnen utvecklat sin lekprogression. Förskolans

påbörjade arbeta med att förstärka lekens betydelse för barnens sociala samspel och bearbeta fakta till en begriplighet som leder till förtrogenhet. Margareta Öhman, ställer frågan om leken kan ha huvudrollen vid sin föreläsning och i sin bok, "Värna barns lekstyrka".

Lekresponsiv undervisning innebär att utforma en verksamhet som bidrar till att barn utvecklar nya lekar och nya lekroller och samtidigt lär sig någonting som ligger utanför leken. Här är pedagogen aktiv/medskapare i barnens lek - och undervisning blir inte enbart en förmedling utan en aktivitet som utvecklas där både barnet och pedagogen är deltagare (Niclas Pramling).

Enheten arbetar projekterande med ett ämnesövergripande arbetssätt vilket gör att det blir ett samband med övriga utvecklingsområden i utvecklingsplanen. Barnkonventionens artikel 29 som lyfter fram "Barnets rätt till utbildning" samt artikel 31 om "Barnets rätt till lek". Leken har betydelse för lärandet och språket för lärandet.

Utmaningen är att hålla fast och sträva efter en god kvalitet, då gruppen ständigt är föränderlig p.g.a. av kontinuerliga inskolningar för att uppnå en budget i balans.

Nationellt mål:

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

- förmåga att skapa samt förmåga att uttrycka och kommunicera upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans,

Målkriterier:

Utveckling pågår när varje barn utvecklar sin förmåga att

- förstå och följa enkla instruktioner
- lyssnar och samtalar
- vågar uttrycka sig
- visar intresse för böcker, berättelser/högläsning, sagor/sånger/rim och ramsor
- har en nyfikenhet för symboler över till bokstäver/siffror, mönster och konstruktion

Planering av utvecklingsområdet:

Enhetens personal kommer ta del av och sätta sig in i kartläggningmaterialet "Hitta vägen till språket" och "Hitta matematiken". Fokusfrågor från Margaretha Öhmans bok "Värna barns lekstyrka" kommer diskuteras på reflektionsmöten. Kombinerat med barnkonventionens artiklarna "Barnets rätt till lek" och "Barnets bästa" kommer den pedagogiska planeringen och den pedagogiska dokumentationen planeras, utföras i verksamheten, följas upp och utvärderas på reflektionsmötena.

Förutsättningar för att lyckas med utvecklingsarbetet:

Strukturerad organisation med utvecklingsgrupp, reflektionsmöte inom arbetslagen med

tydlig dagordning, användning av pedagogisk planering vidare till pedagogisk dokumentation. Kompetensutvecklande enhetsmöten. Dialoger med beslut om satsningar i utvecklingsgrupp, värdegrundsgrupp och IT-möten som bidrar till kollektivt lärande. Närvarande personal (hela arbetslaget) och ordinarie pedagoger som kan driva och genomföra det planerade arbetet.
Ekonomiska förutsättningar.

Utvärdering:

Nedslag vid reflektionsmöte med rundvandring och observation, lärmiljöernas utformning och erbjudanden.

TRAS på samtliga treåringar på förskolorna,

Utvärdera om verksamheten erbjuder en god kvalitet på språkstimulans.

Aktivitet:	Förväntad effekt:	Tidsplan:	Ansvarig eller vem som ska utföra aktiviteten:
Bearbeta Margareta Öhmans bok "Värna barns lekstyrka"	Att skapa inspirerande lärmiljöer som utvecklar och främjar leken samt skapar relationer och glädje. Att pedagogerna är närvarotörer och delaktiga i leken för att ge barnen stöd att bearbeta och fördjupa sina kunskaper.	20/21	Rektor, förskollärare, barnskötare och specialpedagog
All personal ska ta del av och sätta sig in i materialet "Hitta språket" och "Hitta matematiken"	Pedagogerna skapar sig en inblick i de olika skolformernas mål och förskolans uppdrag att lägga grunden för barnets livslångt lärande	20/21	Rektor, förskollärare, barnskötare och specialpedagog
Bygga upp språkstimulerande lärmiljöer där barnen erbjuds olika uttrycksformer. Utveckla läs- och skriv lärmiljöerna.	Att pedagogerna är närvoatörer, anpassar lärmiljöerna utifrån barnens intresse och gör miljöerna utmanande och fängslande.	2020/21	Förskolläraren, arbetslaget och rektor

Utvärdera om det skett en progression genom fokusfrågan: "Hur vet vi att vi bidrar till barnens lärande och förståelse?"	Att pedagogerna kan följa barnets progression i sin språkutveckling. Hög kvalitet på undervisningen	2020/21	Förskolläraren, arbetslaget och rektor
--	--	---------	--

Utvecklingsområde - Undervisningens kvalitet

Målområde med start: augusti 2020

Nedslag 4 - **Kunskap, utveckling och lärande**, april 2021

BRUK 3

Bakgrund och nuläge:

Enligt skollagen avser undervisning de målstyrda processerna som sker i mötet med barnen, där barnet ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Lärandeprocesser sker under ledning av förskollärare och utbildade barnskötare, där förskolläraren har det övergripande ansvaret.

Utbildning avser all verksamhet som anordnas på förskolan under dagen.

Utifrån rubriken på målområdet är fokus organisationen, processerna och effekterna av barnens lärande kring undervisningen på förskolan.

"Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen " (Lpfö 18).

"I utbildningen ingår undervisning. Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen. Undervisningen ska utgå från ett innehåll som är planerat eller uppstår spontant eftersom barns utveckling och lärande sker hela tiden " (Lpfö18).

Människan växer, utvecklas och lär sig saker i relationer. Pedagoger som använder öppna frågor, utmanar barnen med metakognitiva frågor om olika sätt att tänka eller lösa problem samt uppmuntrar och undervisar barn i att vara "fiffiga kompisar" (proximala utvecklingszonen Vygotskij) skapar en scaffoldingstöttande miljö (Ann Pihlgren 2019). Denna miljö innebär social trygghet, tillåtande atmosfär, goda lärmiljöer och barnen görs delaktiga samtidigt som pedagogerna har fokus med inriktning mot ett eller flera läroplansmål.

Forskning kring " en förskola med hög kvalitet" är beroende av flera samverkansfaktorer bland annat:

- synen på barn
- kunskap och lärande
- pedagogernas kompetens och förmåga att samspela med barnen
- resurser

Vad som även nämns är ett helhetsperspektiv, att förskolans kvalitet är som mest effektiv när omsorg och lärande inte skiljs åt (Sheridan och Pramling Samuelsson 2010)

Utmaningen är att över tid fortsätta använda och omsätta kompetenssatsningar kring barns lärande, som vidareutvecklas till en professionell förmåga hos pedagogerna.

Här saknas överordnade faktorn är resurser, såväl ekonomi som tillgång till utbildade förskollärare och barnskötare.

Nationellt mål/riktlinje

2.2 OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Förskollärare ska ansvar för att varje barn

- upplever att det är roligt och meningsfullt att lära sig nya saker
- får förutsättningar för att utvecklas, leka och lära och samtidigt stimuleras att använda hela sin förmåga

Arbetslaget ska

- ta vara på barnens kunskaper, vetgirighet, vilja och lust att leka och lära samt stärka barnens tillit till sina egen förmåga

Målkriterier:

- Att arbetslaget ska använda sina teorier och beprövade erfarenhet för att göra genomtänkta pedagogiska överväganden.
- Enskilda pedagoger och personal utvecklar sin yrkesprofession.
- Att man i arbetslaget diskuterar, utvärderar och analyserar:
 1. Hur arbetar vi på vår förskola för att bedriva en undervisning med hög kvalitet?
 2. Hur arbetar vi som arbetslag för att bedriva en undervisning med hög kvalitet?
 3. Hur arbetar jag som pedagog för att bedriva en undervisning med hög kvalitet?

Planering av utvecklingsområdet:

Enheten organiserar, följer upp och vidareutvecklar för kompetensutvecklingen.

Förutsättningar för att lyckas med utvecklingsarbetet:

Organisation som ger förutsättningar till kollegialt lärande., ta del av ny forskning, kompetensutveckling som bearbetas och omsätts i praktiken.

Utvärdering:

På enskilda samtal (medarbetarsamtal), diskussioner i arbetslaget (uppföljning av bok och kompendium), eventuell revidering av våra utvärderingsdokument,

Aktivitet:	Förväntad effekt:	Tidsplan:	Ansvarig eller vem som ska utföra aktiviteten:
Kollektivt lärande där vi tillvaratar forskning, föreläsningar, litteraturläsning/ bearbetning.	Fortsatt utveckling av förskolornas höga kvalité, för barnen inom Centrums förskolor. Medvetenhet om att kvaliteten i undervisningen bygger på relationer och samspel mellan människor, lärmiljöer och material.	läsåret 20/21	Rektor förskollärare/barnskötare
Nedslag i dokumentation av utvecklingssamtal, lärlogg och dialog kring erfarenheter.	Att öka kunskap och förmåga att beskriva barnets utveckling. Utveckla det professionella språket både verbalt och den skrivna kommunikationen.	läsåret 20/21	Rektor, förskollärare/arbetslaget
Kurs i mindfulness för förskollärare/ barnskötare	Utveckla kunskap inom arbetslagen kring mindfulness - och hur detta påverkar barnet och barngruppen. Kursdeltagare omsätter kunskaperna i barngruppen. Kursdeltagare delger kollegor på förskolan.	hösten 2020	Rektor, kursdeltagare arbetslaget
Föreläsning Ann Pihlgren	Utveckla kunskaper kring undervisning i förskolan och kunskaper kring att skapa lärande undervisningsmiljöer samt utvärdera barnens förutsättningar till lärande	hösten 2020	